

کلیه دستگاههای اجرایی استان

سلام علیکم

به پیوست شیوه نامه نحوه و زمان شناسایی اولیه ، برکناری دائمی و واگذاری دارایی های دولت و تصویر بخشندام شماره ۹۵/۸/۱ مورخ ۵۱/۱۳۹۵۷۴ معاونت محترم نظارت مالی و خزانه دار کل کشور مبنی بر تغییر مبلغ مقرر در بند ۱۲ فهرست اموال منقول در حکم مصرفی از ۸۰۰,۰۰۰ ریال به « یک و نیم درصد نصاب معاملات کوچک » جهت اطلاع و بهره برداری لازم ارسال می گردد.
لذا مقتضی است در امر تهیه و تنظیم حساب اموال منقول دولتی علی الخصوص نظام نوین اموال دولتی طبق مقررات یاد شده از ابتدای آذر ماه سال جاری اقدام گردد.

احمد نظری
معاون نظارت مالی و رئیس خزانه معین استان

۰۵۱/۱۳۹۵۷۴
تاریخ:
۱۳۹۵/۸/۱
پیوست: دلار ۲

بیمه کن اسنادی برای
برداشت امور اکسکلوویت از این
سازمانی است. تاریخ:

به نام خدا

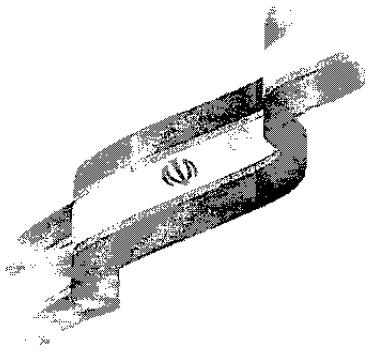
وزارت
موسسه
سازمان
اداره کن امور اقتصادی و دارابی استان

نامه

برو مخنسایه شماره ۱۳۹۱/۱۲/۱ مورخ ۵/۶/۱۹۸۶/۲۲۶.۹۳ و در راستای دسورة العمل اجرایی «نحوه و رمان سازائی تولید، برگزاری دائمی و اکثاری دارایی های دولت» موضوع بحثتماهی شماره ۱۳۹۵/۴/۲ مورخ ۵/۱/۵۸۶۸۷ که
علمی نامه شماره ۱۳۹۵/۳/۱۲ مورخ ۴۰۰۰,۱۴۸ به تأیید دیوان مجازات کشور رسیده است مبلغ مقرر برای فهرست اموال
منقول در حکمه مصروف موضوع تبصره بند ۲ ماده ۴ آینه نامه اموال دولتی، (اصوبه شماره ۱۰۴۲۴/۱/۲۱۲) به تاریخ
۱۳۷۲/۷/۱۱ هیأت محترم وزیران، با رعایت مفاد بند ۱ قسمت ب طبقه بندی موجودی ها و بند الف دارایی های ثابت مشهود
دستورالعمل مذکور، که مقرر می دارد: «دارایی های ثابت مشهود تحصیل شده که ارزش تحصیل آن ها کمتر از ۱/۵ درصد (یک
و نیم درصد) نسبت معاملات کوچک (موضوع ماده ۳ قانون برگزاری مناقصات) باشد، در سرفصل موجودی ها طبقه بندی
نمی شود»، تعیین می گردد.

تفصیل این برای نهجه و تنظیمه حساب اموال منقول دولتی برای مقررات اقدام لازم معمول فرمانته، برین اساس به اموال
منقول غیر مصروف که بهای تمام شده آنها در رمان تحصیل حداقل ۱/۵٪ (یک و نیم درصد) نسبت معاملات کوچک باشد،
برجهت اخصاص داده می شود، تاریخ اجرایی این بحثتماهه، اینده از مردمه سال جاری بوده و کنیه دستگاه های جهانی مکلفند
ن افزایش مبلغ نصاب معاملات که هر سال به تجویب هیأت وزیران می رسد، تمدیدات لازم اتخاذ نمایند.

سید رحمت ا... اکرمی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

مساوات نظارت مالی و خزانه داری کل کشور
اداره کل امور دولتی و اوراق بهادر

شیوه‌نامه

نحوه و زمان شناسایی اولیه، برگزاری دائمی و واگذاری دارایی‌های دولت

(در راستای حسابداری تعهدی بخش عمومی)

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۱	دارایی
	موجودی‌ها
۱	تعریف موجودی‌ها
۲	طبقه‌بندی موجودی‌ها
۳	نحوه و زمان شناسایی اولیه‌ی موجودی‌ها
	دارایی‌های ثابت مشهود
۳	تعریف دارایی‌های ثابت مشهود
۳	طبقه‌بندی دارایی‌های ثابت مشهود
۴	اقلاد گرانبهایها
	دارایی‌های نامشهود
۴	تعریف دارایی‌های نامشهود
۴	طبقه‌بندی دارایی‌های نامشهود
	سایر دارایی‌ها
۵	سایر دارایی‌ها
	نحوه شناسایی اولیه، برکناری دائمی و واگذاری، استهلاک دارایی‌ها و بهسازی در اموال استیجاری
۵	نحوه و زمان شناسایی اولیه دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود
۵	اثانه و منصوبات، وسایل نقلیه زمینی و زیرزمینی، ماشین‌آلات و تجهیزات، اقلام گرانبهایها و ...
۶	ساختمان و مستحداثات، زمین، دارایی در جریان تکمیل
۷	میراث ملی
۷	دارایی‌های نامشهود
۷	برکناری دائمی و واگذاری دارایی‌ها
۷	برکناری دائمی دارایی‌های دارایی‌ها
۷	واگذاری دارایی‌ها
۷	انتقال دارایی‌ها
۸	فروش دارایی‌ها
۸	استهلاک دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود
۹	بهسازی در اموال استیجاری
	ملاحظات با اهمیت
۹	ملاحظات با اهمیت

دستورالعمل نحوه و زمان شناسایی اولیه، برکناری دائمی و واگذاری دارایی‌های دولت

مقدمه

با عنایت به اجرایی شدن استانداردهای حسابداری بخش عمومی از ابتدای سال ۱۳۹۴ و لزوم تهییه صورت‌های مالی بر اساس این استانداردها، ضروری است دارایی‌های ثابت مشهود، موجودی‌ها و دارایی‌های نامشهود (موضوع استانداردهای حسابداری بخش عمومی شماره‌ی ۵، ۶ و ۷) با روش یکسانی، طبقه‌بندی و گزارش شوند. هدف این دستورالعمل ایجاد وحدت رویه واحدهای گزارشگر در شناسایی و گزارشگری دارایی‌های فرق می‌باشد.

هر یک از واحدهای گزارشگر برای شناخت دارایی‌ها ملزم به طراحی برنامه اجرایی در این خصوص می‌باشد. این برنامه باید شامل مراحل زیر باشد:

- مستندسازی انواع دارایی‌های نگهداری شده توسط واحد گزارشگر (لیست کردن دارایی‌ها)؛
- ارزیابی صحت و کامل بودن اطلاعات موجود در هر طبقه؛
- تعیین طبقات دارایی که در فهرست حساب‌ها و صورت‌های مالی مورد استفاده قرار خواهد گرفت؛
- تعیین رویه‌های حسابداری برای هر طبقه طبق استاندارد؛
- تعیین مانده افتتاحیه صحیح برای هر طبقه و
- استقرار سیستم‌ها برای پشتیبانی از الزامات مستمر حسابداری تعهدی.

دارایی

دارایی، منع تحت کنترلی است که برای واحد گزارشگر دارای خدمات بالقوه و یا منافع اقتصادی آنی باشد. یک منع در صورتی دارایی واحد گزارشگر محسوب می‌شود که دارای دو ویژگی باشد. نخست این که، آن منع دارای خدمات و یا منافع اقتصادی باشد که بتواند در آینده مورد استفاده قرار گیرد و دوم این که، خدمات و یا منافع اقتصادی حاصل از آن منع، در تاریخ گزارشگری تحت کنترل واحد گزارشگر باشد و در نتیجه، واحد گزارشگر توانایی دستیابی به آن خدمات و یا منافع اقتصادی و منع دیگران از دستیابی به آنها را داشته باشد.

موجودی‌ها

الف) تعریف موجودی‌ها

بر اساس استاندارد حسابداری شماره‌ی ۶ بخش عمومی، موجودی‌ها، دارایی‌هایی هستند که:

- ۱) در فعالیت واحد گزارشگر مصرف می‌شود؛
- ۲) به منظور ساخت محصول یا ارائه خدمات، خریداری شده و نگهداری می‌شود؛

۳) به منظور ساخت محصول یا ارائه خدمات در فرآیند تولید قرار دارد و

۴) برای فروش در روال عادی عملیات واحد گزارشگر نگهداری می‌شود.

ب) طبقه‌بندی موجودی‌ها

در حالت کلی موجودی‌ها به چهار طبقه‌ی کلی زیر تقسیم می‌شوند که عبارتند از:

۱. موجودی ملزمات: موجودی‌هایی که در فعالیت واحد گزارشگر مصرف می‌شود، مانند: ملزمات اداری، لازم

به ذکر است اموال مصرفی و اغلب اموال در حکم مصرفی، به عنوان موجودی ملزمات طبقه‌بندی می‌شوند.

در ضمن اموال در حکم مصرفی می‌تواند با توجه به ماهیت آنها حسب مورد در سایر طبقات منعکس گردد.

۲. موجودی‌های مصرفی خریداری شده در یک فاکتور و از یک نوع که مبلغ تحصیل آن‌ها حداقل $\frac{1}{3}$

در صد (سه دهم درصد) نصاب معاملات کوچک (موضوع ماده ۳ قانون برگزاری منافعات) باشد، مستقیماً

به عنوان هزینه دوره شناسایی می‌شود.

۳. موجودی مواد: موجودی‌هایی که به منظور ساخت محصول یا ارائه خدمات، خریداری شده و نگهداری

می‌شود. مانند مصالح نگهداری شده برای ساخت، بازسازی و تعمیر و ترمیم ساختمان

۴. موجودی کالا: موجودی‌هایی که برای فروش یا توزیع در روال عادی عملیات واحد گزارشگر نگهداری

می‌شود. مانند: اسناد رسمی دولتی، ذخایر استراتژیک و کالاهای نگهداری شده توسط سازمان‌های تنظیم

کننده‌ی بازار و سایر کالاهایی که برای جامعه ماهیت ویژه دارند.

۵. سایر موجودی‌ها: موجودی‌هایی که قابل انعکاس در طبقات بالا نمی‌باشد. مانند: موجودی در راه، املاک

نگهداری شده برای فروش و موجودی‌های مربوط به طرح طاه، موجودی طرح طاه، خاص موسسه/اداره کل

استاندارد می‌باشد. زمانی که موسسه/اداره کل استاندارد از محل متابع مربوط اقدام به خرید هر نوع دارایی اعم

از مصرف شدنی (مثل مواد غذایی) و غیرمصرفی (مثل وسائل تقلیه) می‌نماید، مادامی که مورد آزمایش قرار

نگرفته، در این حساب ثبت می‌گردد و پس از انجام آزمایش مربوط براساس این شیوه‌نامه و قوانین و مقررات

اموال دولتی و اوراق بهادر نسبت به تعیین تکلیف آنها اقدام می‌شود.

لازم به ذکر است کالاهایی که به غیر از این روند و از طرف اشخاص حقیقی و حقوقی برای آزمایش در اختیار

موسسه/اداره کل استاندارد قرار می‌گیرد، به صورت انتظامی تحت عنوان موجودی‌های امنی گزارش می‌شود.

املاک نگهداری شده برای فروش زمانی جزو موجودی‌ها طبقه‌بندی می‌شود که خرید و فروش املاک از

فعالیت‌های اصلی و مستمر واحد گزارشگر باشد. از آنجایی که در بخش عمومی، فروش املاک نگهداری شده

اصولاً جزو فعالیت اصلی واحد گزارشگر نیست، این گونه دارایی‌ها در سرفصل سایر دارایی‌ها طبقه‌بندی و

گزارش می‌شود.

ج) نحوه و زمان شناسایی اولیه موجودی‌ها

واحد گزارشگر مکلف است تمام موجودی‌های تحصیل شده قبل از سال ۱۳۹۴ را به ارزش گروه کارشناسی منتخب آن واحد (خالص ارزش فروش یا در صورت عدم وجود، ارزش جایگزینی) تا پایان سال ۱۳۹۵ شناسایی نماید. گروه کارشناسی منتخب دستگاه اجرایی باید حداقل شامل نماینده ذیحساب یا مدیر مالی، نماینده دستگاه اجرایی و یک نفر متخصص در حوزه مربوط باشد.

بدیهی است طبق استاندارد حسابداری شماره ۶ بخش عمومی با عنوان موجودی‌ها، واحد گزارشگر مکلف است موجودی‌های تحصیل شده از ابتدای سال ۱۳۹۴ را به بهای تمام شده (مربوط به عملیات مبادله‌ای) یا ارزش منصفانه (مربوط به عملیات غیرمبادله‌ای) شناسایی نماید. به علاوه برای تسهیل در عملیات اجرایی، تنها در پایان هر دوره مالی رعایت قاعده اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش یا قاعده‌ی اقل بهای تمام شده و ارزش جایگزینی بر اساس این استاندارد ضروری است.

دارایی‌های ثابت مشهود

الف) تعریف دارایی‌های ثابت مشهود

دارایی‌هایی هستند که به منظور استفاده در تولید یا عرضه کالاها یا خدمات، اجاره به دیگران یا برای مقاصد اداری توسط واحد گزارشگر نگهداری می‌شود و انتظار می‌رود بیش از یک دوره مالی مورد استفاده قرار گیرد. یک طبقه از دارایی‌های ثابت مشهود، گروهی از دارایی‌ها با ماهیت و کاربرد مشابه در عملیات واحد گزارشگر می‌باشد. دارایی‌های ثابت مشهود تحصیل شده که ارزش تحصیل آن‌ها کمتر از ۱/۵ درصد (یک و نیم درصد) نصاب معاملات کوچک (موضوع ماده ۳ قانون برگزاری مناقصات) باشد، در سرفصل موجودی‌ها طبقه نندی می‌شود.

ب) طبقه‌بندی دارایی‌های ثابت مشهود

طبقه‌بندی این دسته از دارایی‌ها به شرح زیر است:

۱. اثاثه و منصوبات؛
۲. وسایل نقلیه زمینی و زیرزمینی؛
۳. ماشین آلات و تجهیزات؛
۴. ساختمان و مستحکم‌ثاث؛
۵. زمین؛
۶. افلام گرانبهای؛
۷. دارایی‌های زیستی؛
۸. وسایل و ادوای دریایی (مانند انواع کشتی، قایق و ...)؛
۹. وسایل و ادوای هوایی (مانند هواپیما، چرخال و ...)؛

۱۰. جاده‌ها؛

۱۱. تاسیسات؛

۱۲. شبکه‌های توزیع و انتقال (برق، آب، مخابرات و ...)؛

۱۳. سدها؛

۱۴. میراث ملی؛

۱۵. دارایی در جریان تکمیل؛

۱۶. پیش‌پرداخت بابت عملیات سرمایه‌ای و

۱۷. سایر دارایی‌های ثابت مشهود.

اقلام گرانبهایها

اقلام گرانبهایها شامل جواهرات، سنگ‌ها و فلزات قیمتی (مانند طلا، نقره، الماس و ...) و انواع تابلوهای نقاشی، مجسمه، کتب خطی و سایر آثار هنری به استثنای موارد زیر می‌باشد. بدینهی است این دسته از دارایی‌ها، قابل ستیلاک نیستند.

موارد استثنای شده از اقلام گرانبهای عبارتند از:

- اقلام گرانبهای خریداری شده از محل طرح طلاها یا ارائه شده توسط اشخاص حقیقی و حقوقی برای تست و آزمایش به موسسه/اداره کل استاندارد.

- دارایی‌های میراث ملی موضوع بندهای ۵ لغایت ۷ استاندارد شماره ۵ بخش عمومی با عنوان دارایی‌های ثابت مشهود

دارایی‌های نامشهود

الف) تعریف دارایی‌های نامشهود

براساس استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۷، دارایی‌های نامشهود، دارایی‌های غیربولی هستند که ماهیت عینی ندارند. معیار لازم برای تشخیص دارایی نامشهود، وجود یکی از شرایط زیر است:

(الف) جدا شدنی ناشد، یعنی متوان آن را به منظور فروش، انتقال، اعطای حق امتیاز، اجاره یا مبادله (به صورت جداگانه یا همراه با یک قرارداد، دارایی یا بدھی مرتبط) از واحد گزارشگر جدا کرد؛ یا

(ب) از حقوق قراردادی یا سایر حقوق قانونی ناشی شود، صرف نظر از این که آیا چنین حقوقی قابل انتقال یا جدا شدنی از واحد گزارشگر یا سایر حقوق و تعهدات باشد یا خیر.

ب) طبقه‌بندی دارایی‌های نامشهود

نمونه‌ای از طبقات دارایی‌های نامشهود به شرح زیر است:

۱) نرم‌افزار رایانه‌ای؛

- (۲) سرفصلی؛
- (۳) بانک‌های اطلاعاتی؛
- (۴) حق تالیف و اختراع؛
- (۵) حق امتیاز و فرانشیز؛
- (۶) دارایی‌های نامشهود در جریان ایجاد و
- (۷) سایر دارایی‌های نامشهود.

سایر دارایی‌ها

اقلامی مانند تسهیلات مالی دریافتی بلندمدت (اعم از ریالی و ارزی)، وجوده نقد مسدود شده‌ی ریالی و ارزی، حساب‌های دریافتی بلند مدت و ... که نمی‌توان آنها را در طبقه‌ی دیگری از دارایی‌ها قرارداد، دراین طبقه از دارایی‌ها منعکس می‌شود.

نحوه شناسایی اولیه، برکناری دایمی و واگذاری، استهلاک دارایی‌ها و بهسازی در اموال استیجاری

۱- نحوه و زمان شناسایی اولیه دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود

تمامی دارایی‌های تحصیل شده از ابتدای سال ۱۳۹۴ باید بر اساس استانداردهای حسابداری مربوط به «بهای نیام شده» شناسایی و گزارش شوند. ارزیابی و شناسایی دارایی‌های ثابت مشهودی که قبل از سال ۱۳۹۴ تحصیل شده است (واحد گزارشگر امانت دهنده ملزم به شناسایی دارایی‌های امنی می‌باشد)، بر اساس طبقه‌های دارایی، شیوه و زمان شناسایی آنها متفاوت است.

شناسایی هر کدام از دارایی‌های ثابت مشهود بر اساس طبقه‌بندی آنها به شرح زیر است:

۱-۱- اثاثه و منصوبات، وسائل نقلیه ذینبی و ذیزمنی، ماشین‌آلات و تجهیزات، اقلام گرانبهای دارایی‌های ذینبی، وسائل و ادوات دریابی (مثل انواع کشتی، قایق و...)، وسائل و ادوات هوایی (مثل هوایپما، چرخبال و...)، جاده‌ها، تأسیسات، شبکه‌های توزیع و انتقال (برق، آب، مخابرات...) و سدها با عنایت به اینکه استفاده از کارشناس رسمی و ارزیاب مستقل دارای صلاحیت حرفة‌ای، هزینه بر بوده و با در نظر گرفتن محدودیت منفعت و هزینه، ارزش گذاری دارایی‌ها بر اساس ارزیابی گروه کارشناسی منتخب دستگاه اجرایی (حداقل شامل نماینده ذیحساب یا مدیر مالی، نماینده دستگاه اجرایی و یک نفر متخصص در حوزه مربوط) انجام می‌شود. چنانچه تاریخ تحصیل این دارایی‌ها قبل از سال ۱۳۸۸ باشد، ارزیابی گروه کارشناسی منتخب دستگاه اجرایی مبنای شناسایی قرار می‌گیرد و اگر تاریخ تحصیل آنها بعد از سال ۱۳۸۸ باشد:

لطفاً در دسته ار اموال و دارایی‌ها که مشمول نظام نوین اموال منقول دولت موضوع بخششانه‌ی شماره‌ی ۰۰۱۲/۱۸۴۰۰۲/۵۱/۲۱۸۵۴/۱۸۷/۱۱/۱۲ مورخ ۰۷/۱۱/۱۳۹۴ شده‌اند، ارزشیابی می‌گردد. لازم به ذکر است اموال و دارایی‌های ثبت شده درسامانه نظام نوین که لوح فشرده‌ی

آنها به تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی یا اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان رسیده و منجر به کد رهگیری (اعلام وصول) شده‌اند، نیاز به ارزیابی مجدد ندارد.

ب) درخصوص سایر اموال و دارایی‌هایی که مشمول نظام نوین اموال دولت نمی‌باشند ارزیابی گروه کارشناسی منتخب دستگاه اجرایی ملاک عمل قرار می‌گیرد.

در راستای اجرای این بند واحد گزارشگر مکلف است تمامی اموال و دارایی‌های ثابت مشهود تحصیل و ایجاد شده را به موجب بندهای زیر و با توجه به روش‌های گفته شده ارزیابی و در حساب‌های مربوط براساس حسابداری بخش عمومی ثبت نمایند.

۱-۱-۱ آن دسته از اموال و دارایی‌هایی که از ابتدای سال ۱۳۸۸ تا پایان سال ۱۳۹۳ تحصیل و ایجاد شده‌اند در حساب‌های سال ۱۳۹۵ دستگاه اجرایی ثبت می‌گردد.

۱-۱-۲ مانند اموال و دارایی‌هایی که سال تحصیل یا ایجاد آنها قبل از سال ۱۳۸۸ می‌باشد، در حساب‌های سال ۱۳۹۶ دستگاه اجرایی شناسایی می‌شوند.

۱-۲-۱ ساختمان و مستحداثات، زمین، دارایی در جریان تکمیل به منظور رعایت صرفه و صلاح دولت و تسهیل در شناسایی این دسته از دارایی‌های ثابت مشهود، تمامی دستگاه‌های اجرایی مکلفند ارزش روز اراضی و املاک (زمین، ساختمان و مستحداثات) تحصیل شده و یا در جریان تکمیل قبل از سال ۱۳۸۱ را براساس ارزش گروه کارشناسی منتخب دستگاه، تعیین نمایند. بهای تمام شده این طبقه از دارایی‌ها که بعد از سال ۱۳۸۱ تحصیل و یا تکمیل شده‌اند، مشروط بر اینکه با ارزش روز دارایی تفاوت زیادی نداشته باشد، براساس مدارک و مستندات موجود و در صورت نبود و یا عدم تکافو یا اتنکای استناد و مدارک، براساس ارزش گروه کارشناسی منتخب واحد گزارشگر تعیین خواهد شد.

در راستای اجرای این بند واحد گزارشگر مکلف است دارایی‌های ثابت مشهود تحصیل و یا ایجاد شده را به موجب بندهای زیر و با توجه به روش‌های گفته شده ارزیابی و در حساب‌های مربوط براساس حسابداری بخش عمومی ثبت نمایند.

۱-۲-۱ دارایی‌های تحصیل و ایجاد شده از ابتدای سال ۱۳۸۱ در حساب‌های سال ۱۳۹۵ دستگاه اجرایی ثبت می‌گردد.

۱-۲-۲ آن دسته از دارایی‌های این بند که تحصیل یا ایجاد آنها قبل از سال ۱۳۸۱ می‌باشد، در حساب‌های سال ۱۳۹۶ دستگاه اجرایی ثبت می‌شوند.

دستگاه اجرایی می‌تواند نسبت به ارزیابی و شناسایی دارایی‌های تحصیل و یا ایجاد شده زودتر از موعد مقرر در بندهای فوق اقدام نماید. بدینهی است زمان محاسبه‌ی استهلاک دارایی‌های استهلاک پذیر، از تاریخ شناسایی و ثبت در دفاتر واحد گزارشگر می‌باشد.

۳- میراث ملی

واحدهای گزارشگر می‌تواند در صورت احراز معیارهای شناخت نسبت به شناسایی این دسته از دارایی‌ها اقدام ساید و در عیراًین صورت افشاء آنها در یادداشت‌های همراه صورت‌های مالی‌الزامی می‌باشد.

۴- دارایی‌های نامشهود

دارایی‌های نامشهود می‌تواند براساس عملیات مبادله‌ای یا عملیات غیرمبالغه‌ای تحصیل شود. شناسایی و اندازه‌گیری دارایی‌های نامشهود براساس استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۷ انجام می‌شود. سرقفلی زمانی به عنوان دارایی نامشهود طبقه‌بندی می‌شود که حاصل از عملیات مبادله‌ای یا عملیات غیرمبالغه‌ای باشد. لازم به ذکر است براساس استاندارد یادشده، سرقفلی ایجاد شده در واحد گزارشگر به عنوان دارایی نامشهود شناسایی نمی‌شود. دارایی‌های نامشهود تحصیل و ایجاد شده قبل از سال ۱۳۹۴ براساس نظر گروه کارشناسی منتخب دستگاه اجرایی (حداقل شامل نماینده ذیحساب یا مدیر مالی، نماینده دستگاه اجرایی و یک نفر متخصص در حوزه مربوط) شناسایی می‌شود. واحد گزارشگر مکلف است این دسته از دارایی‌ها را حداقل تا پایان سال ۱۳۹۶ در حساب‌های مربوط ثبت نماید.

۴- برکناری دائمی و واگذاری دارایی‌ها

هر یکند اجرا و قوانین و مقررات حاکم بر، برکناری دائمی و واگذاری دارایی با یکدیگر متفاوت می‌باشد. در این خصوص واحد گزارشگر ضمن رعایت کلیه قوانین و مقررات حاکم بر اموال دولتی و با در نظر گرفتن موارد زیر، نسبت به برکناری دائمی دارایی‌ها و واگذاری آنها اقدام می‌نماید.

۱- برکناری دائمی دارایی‌ها

برکناری دائمی دارایی‌ها زمانی امکان پذیر است که دارایی مورد نظر مازاد و ناباب، اسقاط یا حادثه دیده باشد. (دارایی ناباب به دارایی گفته می‌شود که برای واحد گزارشگر قابلیت استفاده نداشته باشد) به منظور برکناری دائمی، واحد گزارشگر مکلف است حسب مورد ضمن استفاده از طبقه‌بندی صحیح دارایی‌ها نسبت به اخذ مجوزهای مربوط از وزارت امور اقتصادی و دارایی یا اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان، اقدام نماید.

۲- واگذاری دارایی‌ها

واحد گزارشگر می‌تواند براساس استاندارد شماره ۵ حسابداری بخش عمومی و در چارچوب قوانین و مقررات، اموال و دارایی‌های در اختیار را، واگذار نماید. انتقال و فروش دارایی‌ها، مهمترین روش‌های واگذاری دارایی محسوب می‌شود.

(الف) انتقال دارایی‌ها

یکی از روش‌های واگذاری، انتقال دارایی است. دارایی‌هایی که در راستای ماده ۱۱۰ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶ به صورت امنی در اختیار سایر واحدها قرار می‌گیرد به عنوان انتقال دارایی‌ها موضوع بند های ۷۵ تا ۸۰ استاندارد حسابداری بخش عمومی شماره ۵ محسوب نمی‌شود. واگذاری اموال و دارایی‌های یک واحد گزارشگر به سایر

واحدها در چارچوب قوانین و مقررات پس از اخذ مجوز قبلی از وزارت امور اقتصادی و دارایی یا اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان، امکان پذیر می باشد.

(ب) فروش دارایی ها

دارایی های قابل فروش از زمان تصمیم به فروش و اخذ مجوز مربوط، تغییر طبقه بندی داده و تحت سرفصل "سایر دارایی ها" انعکاس می یابد. این دارایی ها پس از تکمیل فرآیند فروش و اخذ مجوز های مربوط، از صورت وضعیت مالی واحد گزارشگر حذف می شود.

۳- استهلاک دارایی های ثابت مشهود و نامشهود

استهلاک عبارت است از تخصیص سیستماتیک مبلغ استهلاک پذیر یک دارایی طی عمر مفید آن. منظور از مبلغ استهلاک پذیر، بهای تمام شده دارایی یا سایر مبالغ جایگزین بهای تمام شده است. یکی از موارد اساسی در محاسبه ای استهلاک دارایی ها، بهای تمام شده می باشد. در حالت کلی بهای تمام شده یک دارایی در برگیرنده قیمت خرید و تمام مخارج مستقیم، لازم و ضروری برای رساندن دارایی به مرحله بهره برداری می باشد. برای استهلاک دارایی های غیرجاری از دو روش خط مستقیم و روش نزولی استفاده می شود. استفاده از این دو روش متناسب با گروه های مختلف دارایی ها، متفاوت خواهد بود.

در محاسبه ای استهلاک دارایی ها، رعایت موارد زیر ضروری است:

۱. مأخذ محاسبه ای استهلاک، مبلغ استهلاک پذیر دارایی می باشد.

۲. محاسبه ای استهلاک زمانی شروع می شود که دارایی استهلاک پذیر آماده برای بهره برداری ، در اختیار واحد مربوط قرار گیرد. در خصوص اموال و دارایی های مشمول نظام نوین اموال دولت، این تاریخ معسولا با تاریخ حواله ای ابزار یکی است.(به جز اموالی که قبل از سال ۱۳۸۸ خریداری شده و مشمول نظام نوین اموال دولتی موضوع بخشنامه شماره ۵۱/۲۱۸۵۴/۱۸۴۰۰۲ مورخ ۸۷/۱۱/۱۲ وزارت، می باشد)

۳. استهلاک دارایی های استهلاک پذیر تاریخ برکاری دارایی، یعنی زمانی که دارایی مازاد و بلااستفاده گردد و یا برای واگذاری نگهداری می شود، ادامه می یابد.

۴. چنانچه تاریخ بهره برداری دارایی استهلاک پذیر لغایت پانزدهم ماه باشد، ماه مزبور در محاسبه ای استهلاک منظور می شود و در غیر این صورت تاریخ بهره برداری ، از ابتدای ماه بعد خواهد بود.

۵. شناسایی و ثبت استهلاک دارایی های امنی واگذار شده ، با واحد گزارشگر امانت دهنده می باشد.

۶. دارایی نامشهود با عمر مفید نامعین نباید مستهلاک شود.

لازم به ذکر است جدول مربوط به روش ها و عمر مفید و نحوه ای استهلاک دارایی های استهلاک پذیر متعاقبا ابلاغ خواهد شد.

۴- بهسازی در اموال استیجاری

جنبانچه واحد گزارشگر دارایی‌هایی را برای مدت طولانی اجاره نماید و برای استفاده و بهره‌برداری مطلوب تراز دارایی احارة شده با رضایت موخر مخارج سرمایه‌ای (مانند دیوارکشی، پارکیشن بندی و ...) روی آن انجام دهد به این گونه مخارج اصطلاحاً بهسازی در اموال استیجاری گویند، که معمولاً در پایان مدت اجاره به موخر انتقال می‌باشد. با توجه به این که مبلغ پرداختی بابت بهسازی توسط واحد گزارشگر صورت می‌گیرد اما اجاره کننده (واحد گزارشگر) مالک آن نمی‌باشد و وی تنها حق استفاده از بهسازی اموال را در مدت اجاره دارد، بنابراین بهای تمام شده بهسازی اموال استیجاری درصورت وضعیت مالی واحد گزارشگر در قالب دارایی‌های غیرجاری گزارش می‌شود.

ملاحظات با اهمیت

- ۱- در صورتی که برای تعیین مانده حساب موجودی‌ها در پایان دوره مالی انبارگردانی الزامی باشد، از دستورالعملی که متعاقباً اعلام خواهد شد برای این موضوع استفاده می‌شود.
- ۲- اطلاعات مربوط به دارایی‌های نظیر ذخایر زیرزمینی، جنگل‌ها و مراعع و ... که تاکنون معیاری برای اندازه‌گیری آن‌ها در استانداردهای حسابداری بخش عمومی تجویز نشده است، باید در یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی افشا گردد.
- ۳- واحدهای گزارشگر برای نگهداری موجودی‌ها می‌تواند از سیستم دائمی یا ادواری استفاده نماید. در این راستا ارزیابی موجودی‌ها بر اساس روش‌های اولین صادره از اولین واردۀ ، میانگین موزون یا شناسایی ویژه انجام می‌شود.
- ۴- بهای تمام شده موجودی‌هایی که معمولاً قابل داد و ستد نیستند و کالاهای خدماتی که برای یک پروژه خاص تولید و تفكیک شده‌اند، باید به روش شناسایی ویژه محاسبه شود.
- ۵- با عنایت به محترمانه بودن اطلاعات مربوط به دارایی‌های نظیر مهمات و تجهیزات نظامی، در این دستورالعمل مهمات و تجهیزات نظامی درقسمت "سایر دارایی‌های ثابت مشهود" طبقه‌بندی می‌شود. بنابراین عدم انعکاس آنها درصورت‌های مالی بنا به تشخیص مقام مجاز، رافع مستولیت واحد گزارشگر در گزارشگری این طبقه از دارایی‌ها نخواهد بود.